

Čtení na pokračování,
Část jedenáctá:

Sotos Chondropoulos:

Svatý Nektarios - Svátý našeho století

ČÁST DRUHÁ

Kapitola I - pokračování

„Přestože jsem jen prostý mnich, dovolte mi, Vaše Eminence, nabídnout Vám nějakou pomoc, i když to bude velmi málo ve srovnání s Vašimi nespočetnými starostmi, kterým čelíte. Ušetřil jsem nějaké peníze z těch, které mi byly přiděleny na cestu. Prosím, moc Vás prosím, neodmítejte mě a vezměte si je.“

Nektarios se postavil a se slzami v očích řekl: „Ne, Synesie, nemohu je přijmout, není to správné. Víím, že i Ty trpíš a rovněž víím o Tvém špatném zdraví. Takže Ty své peníze potřebuješ.“

„Ale Vaše Eminence, mě klášter vždycky zajistí, kdežto Vás ...“

„Mě zajistí Pán, Synesie, věřím, že na mě nezapomene.“

„Znovu Vás žádám, udělejte mi tu čest a přijměte můj dar, není to více než 100 drachem.“

„Netrvej na tom, Synesie, a nezlob se. Doufám, že se stane něco, co mi v mých potřebách pomůže.“

Mnich neochotně vrátil svoji ruku se sto drachmami zpět do kapsy. Následovalo ticho.

„Jak zde trávíte čas?“ otázal se soucitně Synesios.

„Většinou studuji,“ odpověděl Nektarios a pokračoval „modlím se a píšu různé teologické texty. Vždycky mě těšilo psát, a nyní se vším tím volným časem, to mohu i dělat.“

Znovu zavládlo ticho. Mnich se nenápadně rozhlédl kolem sebe a všiml si hromady manuskriptů na stole naproti němu. Podíval se dolů na své špinavé boty a zjistil, že je čas jít. Vstal, podíval se na Nektaria a řekl: „Je mi líto, že čas tak rychle utekl, Vaše Eminence, ale budu muset jít.“ Nesměle vysvětlil, že má zpoždění na schůzku s igumenem kláštera sv. Petra v Athénách.

Nektarios vlídně vstal, sevřel mnichovu ruku a řekl: „Z hloubi srdce Ti děkuji, můj synu, že sis na mně vzpomněl.“

„Nikdy na Vás nezapomenu, Vaše Eminence ... nikdy,“ odpověděl.

„Vždycky budu vzpomínat na Tvoji návštěvu, protože to je setkání v mých temných dnech. Jdi v pokoji a pozdravuj všechny, kdo se na mě budou ptát.“

Chvíli jen tak stáli a hleděli jeden na druhého.

„Jak se to všechno mohlo stát?“ říkal si pro sebe mnich. „Budiž, už musím jít,“ řekl a sklonil se, aby políbil biskupovu ruku.

Nektarios nemohl zadržet pohnutí z toho, jaké štěstí pro něj tato návštěva znamenala, a když mnicha objímal, řekl: „Já jsem toho pro Tebe udělal v Egyptě tak málo, a Tys neváhal vzít na sebe potíže spojené s mojí návštěvou ... Ať je Pán s Tebou ... Vždycky budu na tuto návštěvu vzpomínat.“

Kapitola II/2

Nektariova domácí, paní Andromachi, nemohla uvěřit tomu, že biskup, ač momentálně suspendovaný, by se mohl nacházet v takové bídě a nouzi. Napsala tedy nějaké dopisy bratrovi do Egypta, aby se na Nektaria informovala. Dozvěděla se jen ty nejlepší věci, jež o něm ti, kdo ho znali, mohli říci: velmi svatý, zbožný, zcela zaměřený na duchovní stránku života, mimořádně dobročinný a velmi učený.

„Hm,“ říkala si paní Andromachi pro sebe. „Co se tady vlastně děje?“ A byla velmi zmatená.

Nektarios dlužil několik měsíců zpětně nájemné a za normálních okolností by to byl čas, kdy by paní Andromachi coby domácí, začala být rozhodná a nájemné vyžadovala. Jenže u něj se k tomu nemohla přimět. Velmi by se styděla, kdyby o peníze žádala tak asketickou osobu. Jak složitá pro ni tahle okolnost byla. Jako velmi mladá osiřela a nyní byla ve svých čtyřicetipěti letech bezdětnou vdovou. Dny i noci trávila nad ručními pracemi a vyráběla krajky na svatební spodní prádlo a spodní prádlo pro zámožné dámy. Pomaličku ušetřila dostatek peněz, aby si mohla postavit tento dům.

Byla sama na to, aby se o sebe v životě postarala, takže představa domu s pokoji dostupnými k pronájmu vypadala jako dobrá investice pro ni i pro její stáří.

Ve skutečnosti právě začala šetřit peníze z pronajímaných pokojů na stáří, a nyní byla ve svízelné situaci, jeden pokoj byl prázdný a druhý byl Nektariův, který nebyl schopen platit.

Trvala na tom, aby tam Nektarios bydlel, přestože to byl osud pro takového muže zvláštní, když si náhle uvědomila, že už tři dny nevyšel z pokoje. Napadlo ji, že možná nemá ani co k jídlu. I když chápala, že se patrně postí, její instinkt, který se jen zřídka mýlil, jí napověděl, aby mu připravila něco lehkého k jídlu a přinesla mu to.

Rychle vběhla do kuchyně a dala dřevo do kamen, aby rozdělala oheň. Díky Bohu, její spíž byla vždycky plná. Rozhodla se připravit misku polévky z vařeného telecího a dvě čerstvá vejčička natvrdo.

K tomu ukrojila dva silné krajíce chleba a dva kousky sýra, a to všechno mu připravila k jídlu. Na další talíř položila plátek moučníku a dva pomeranče

jako dezert. Všechno pečlivě naaranžovala na velký podnos a pomalu stoupala po schodišti, které vedlo k jeho pokoji. Taktně zaklepala na dveře. Nic se však neozvalo. Zaklepala podruhé, a když se nedočkala odpovědi, zbledla strachem a bála se samozřejmě toho nejhoršího. „Požehnaná Panno,“ šeptala si, když sbírala odvahu, aby zavolala: „Vaše Eminence.“ Znovu žádná odpověď, a tak se rozhodla otevřít dveře. Když je pomalu otvírala, uviděla, že Nektarios je skutečně uvnitř, ale byl očividně zcela ponořený do modlitby, když klečel před křížem, který si uvnitř pověsil. Rychle přinesla podnos, který držela, položila jej na stůl za rukopisy a zkusila nepozorovaně odejít.

Nektarios však poznal, že je někdo v místnosti, vstal, otočil se a se slzami v očích ji pozdravil.

„Přeji Vám dobrý den, paní Andromachi,“ řekl zkroušeně. „Vím, že Vám dlužím nějaké nájemné a včera jsem někomu psal ...“

„Nedělejte si starosti, Vaše Eminence. Vypadáte tak hubený, že Vám jsou vidět lícní kosti.“

„To nic není, jen soužení, které přejde,“ odpověděl. „Je to poprvé v životě, kdy čelím obtížné době, ale přijímám Boží vůli. Jeho vůle se ukáže jako to nejlepší, tím jsem si jist, nicméně pro lidskou mysl je náročné pochopit jeho nekonečnou moudrost.“

„Jak jste se dostal k takovým koncům, bez jakékoliv podpory od církve?“

„Je to dílo nepřítelů, toho zlého. Pokouší se oslabit moji víru.“

Poprvé od té doby, co opustil Egypt, se cítil natolik volně, aby mohl sdílet své myšlenky ...

„Ale chvála Bohu,“ pokračoval, „Kristus Spasitel se ukáže těm, kdo Ho poctivě hledají s čistým srdcem.“

Když to chudák žena uslyšela, zbledla a pokřižovala se.

„Věřte mi, drahá paní, je to pravda. Objeví se a přinese útěchu, lásku, štěstí a naději.“

„Vaše Eminence,“ koktala žena, „prosím přijměte tento malý dar ode mě hříšné. Jen trocha polévky a vařené hovězí, ale je to výživa.“

Pohlédl na ták na stole, potom znovu ke kříži a tiše, ale procítěně zašeptal „Děkuji Ti, velmi Ti děkuji. Přišla jste s tímto milým gestem právě včas. Ať Vám dobrý Bůh vždycky žehná a ať Vám splní i to, na co byste vůbec nepomyslela. Modlím se, abych Vám byl brzy schopný zaplatit dlužné nájemné. Je velmi milé, že Vás napadlo připravit mi nějaké jídlo, a jsem za to Vaším dlužníkem. Doufáme, že mě dnes přijme arcibiskup.“

Žena, která byla přemožena emocemi, vytáhla z kapsy kapesník, aby si osušila oči. Cítila, i když to bylo obtížně přesně popsat, že se s biskupem děje něco opravdu velkého, a že se to děje v jejím domě. Duch Svátý jí svým zvláštním způsobem odebral ze srdce všechny starosti o světskou hodnotu peněz a zisku a na její místo vložil křesťanskou lásku a milosrdenství.

„Vaše Eminence, prosím už nikdy nezmiňujte nájemné,“ trvala na tom. Začínala být dojatá a pokračovala s třesoucím se hlasem a slzavýma očima. „Jsem sice vdova, ale co se týče denního chleba, netrpím nouzí.“

Zvedl ruce, aby jí požehnal a řekl: „Jste pro mě jako oáza v poušti. Kéž se za Vás navěky přimlouvá Přesvatá Panna, Bohorodice.“

Kapitola III/2

Arcibiskup Germanos Kalligas nastoupil na svůj stolec nedávno plný horlivosti k očištění řecké církve. Nektarios se s ním chtěl setkat, ale kamkoliv přišel, narážel na překážky. Omlouvali si mu, že arcibiskup je nemocen, nebo že má setkání s Posvátným synodem, nebo že je velmi zaměstnaný, popřípadě že si vyjel na vyjížďku svojí buginou, či je na výletě na Egině. Nakonec se jednoho odpoledne náhodou potkali ve vstupní hale u arcibiskupské kanceláře.

„Pokouším se pro Vás získat od synodu povolení, abyste mohl kázat,“ řekl arcibiskup dobromyslně Nektariovi.

„Vaše Eminence,“ odpověděl Nektarios „Nehledám diecézi. To už jsem vzdal. Jediné, o co žádám, je být kazatelem, abych mohl hlásat slovo Boží. Nechci peníze ani slávu. Jen bych chtěl být zaměstnaný a učit svojí prací, že Boží království je tu pro duše, které je hledají.“

„Hm, v tom je, jak zjistíte, mnoho překážek. Je tu samozřejmě problém, že jste cizinec ...“ A po krátké chvíli pokračoval. „Dobrá tedy, zkusím podporovat tuto myšlenku v synodu.“

Nektarios jen stál, očividně rozladěný z odpovědi, kterou dostal.

„Neleká mě život poustevníka. Odešel bych do pouště nebo do jeskyně, kdyby celý národ nebyl zmatený a nežíznil po království Božím. Což jim pravosláví může dát.“

Arcibiskup Germanos, jehož oči dosud neklidně těkaly, pohlédl do tváře svého návštěvníka, který mu řekl jemu dobře známá slova. Usmál se a ujistil ho, že udělá, co bude v jeho silách.

V mezičase Nektarios každý den vyrážel do ulic, doslova prochodil boty, a klepal na dveře těch, kdo mu mohli pomoci. Klepal na dveře členů synodu, každého projíždějícího metropolity, politika, člena parlamentu a kohokoliv, kdo mohl být v tu dobu u moci. Bůh mu evidentně dal dostatek odvahy, hnát svoji věc až sem, jelikož ho neodradily mnohé zlé pohledy, prázdné sliby, sarkastické poznámky ani dveře zavírané mu před nosem. Vše, oč žádal, bylo místo v církvi, šance nabídnout svoji duchovní kvalifikaci a zkušenosti oplátkou za skrovnou výplatu; aby měl na mísu čočky, a to by mu stačilo.